τὴ στιγμὴ αἰσθανόμουν τὴ μεγαλείτερη θλίψη τῆς ζωῆς μου. Ἔξαφνα εἶδα τὴν πεταλούδα ν' ἀφήνη τὸ ἀνθοδοχεῖο, νὰ περιφέρεται ἄσκοπα γιὰ λίγο μέσα στὸ δωμάτιο καὶ νὰ κυττάζη πρὸς τὸ μέρος μου μὲ προσοχή. Ἀμέσως μέθυσα ἀπὸ μιὰ τρελλὴ ἐλπίδα, ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπογοητεύθηκα. Ἡ πεταλοῦδα μὲ πλησίασε, μοῦ ἔρριξε ἀπὸ κοντὰ ἕνα βλέμμα καὶ πέταξε ἀφήνοντάς με σὲ μιὰ θανάσιμη ἀπελπισία. Ἔτσι ἔμαθα πῶς ἡ νειότη μου εἶχε πετάξει γιὰ πάντα καὶ πῶς ἡ ὠμορφιά μου δὲν ἄξιζε γιὰ τίποτε. Εἶχα γεράσει πειὰ κ' ἔπρεπε νὰ περιμένω σύντομα τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου.

Ἔβλεπα ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποκύψω στὸ μοιραῖο κ' ἐλεεινολογοῦσα τὸν ἑαυτό μου γιὰ τὴ θλιβερὴ τύχη ποὺ μοῦ ὥρισε ἡ μοῖρα. Ἐνῶ βρισκόμουν βυθισμένο σ' αὐτὲς τὶς ἀπαίσιες σκέψεις, εἶδα νὰ μπαίνη ὁ Μάξιμος χλωμὸς κ' ἀδυνατισμένος, ἔχοντας τὸ δεξί του χέρι τυλιγμένο μ' ἕνα μαντῆλι. Εἶχε πληγωθεῖ στὴ μονομαχία μὲ τὸ νέο τῆς προηγουμένης ἡμέρας κ' ὑπόφερε ἀρκετὰ ἀπ' τὸν πόνο.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, καλοί μου φίλοι, εἶπε πρὸς τοὺς δυὸ ἀγνώστους ποὺ τὸν συνώδευαν. Μοῦ φανήκατε πολὺ χρήσιμοι καὶ σᾶς εὐγνωμονῶ. Πονῶ ξέρετε τόσο!...

— Ἔ, ἔτσι τὸ ἤθελε ἡ τύχη, ἀγαπητὲ Μάξιμε, ἀπάντησε ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς. Μὴ στενοχωριέσαι ὅμως. Δὲν εἶνε τίποτα, ἕνα ἐλαφρὸ γρατσούνισμα ποὺ θὰ περάση μέσα σὲ δυὸ βδομάδες τὸ πολύ. Περαστικά σου λοιπόν...

Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ βλέμμα τοῦ Μαξίμου ἔπεσε ἀπάνω μου.

— Πολὺ ἀκριβὰ μοῦ στοίχισε αὐτὸ τὸ ρόδο, εἶπε στοὺς δυὸ ἄλλους. Αὐτὸ τἄφταιξε ὅλα...

— Τί τὰ θέλεις, τὸν διέκοψε ὁ ἕνας τους, τὰ ρόδα θἄχουν πάντα ἀγκάθια...

— Ἔχει δίκηο ὁ φίλος μας, εἶπε τότε κι' ὁ ἄλλος κύριος. Ἂν θέλης ν' ἀκούσης τὴ συμβουλή μας, ἀγαπητὲ Μάξιμε, ἄφησε μιὰ γιὰ πάντα αὐτὴ τὴ Μαρία. Εἶνε φιλάρεσκη κ' ἐπιπόλαιη γυναῖκα, δὲν πρέπει νὰ τὴν ξαναδῆς πειά, δὲν σοῦ ταιριάζει...

— Συμφωνῶ πληρέστατα, κύριοι. Κι' ἀπὸ σήμερα στέλνω στ' ἀνάθεμα ὄχι μόνο τὴ Μαρία, ἀλλὰ κάθε θηλυκὸ ὅμοιο μ' αὐτή...

Πλησίασε ἔπειτα κοντά μου, μ' ἅρπαξε ἀπ' τὸ ποτῆρι καὶ μὲ πέταξε στὸ δρόμο.

— Στὸ διάβολο, φώναξε, καὶ σὺ κ' ὅλα τὰ θηλυκὰ τῆς γῆς!...

Ἔπεσα μέσα στὸ χῶμα. Ἄχ, Θεέ μου, πόσο πονοῦσα, πόσο πονοῦσα!... Πέρασε ἔπειτα ἕνα κάρρο μὲ σκουπίδια καὶ μ' ἔρριξαν μέσα σ' αὐτό. Κατρακύλισα πλάϊ σὲ μιὰ γυναικεία καλτσοδέτα. Αὐτή, μόλις εἶδε τὰ χάλια μου, γέλασε καὶ μοῦ εἶπε:

— Φτωχὸ λουλοῦδι! Δὲν τὴν περίμενες βέβαια τέτοια τύχη. Μὰ αὐτὸς εἶνε ὁ κόσμος, μικρό μου. Βρῶμα καὶ δυσωδία... Ματαιότης... Ἀκαθαρσία!...

Ἄφησα ἕνα βαθὺ στεναγμὸ καὶ λιποθύμισα.

ΤΟ ΦΕΙΔΙ ΚΑΙ Ο ΜΙΚΡΟΣ ΙΝΔΟΣ

Κάποια Ἀγγλίς κυρία, ποὺ ζῆ στὰς Ἰνδίας, διηγεῖται σὲ μιὰ Ἀγγλικὴ ἐφημερίδα τὸ ἀκόλουθο περίεργο γεγονὸς ποὺ τῆς συνέβη πρὸ ὀλίγου καιροῦ:

«Σὲ ἕνα σπιτάκι, γειτονικὸ μὲ τὸ δικό μου, κάθε πρωῒ ἔβγαινε στὸ παράθυρο ἕνας μικρὸς Ἰνδὸς κ' ἔτρωγε τὸ γάλα του. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ προγεύματός του τὸν ἄκουγα πάντοτε νὰ κουβεντιάζη μόνος του εὔθυμα. Μιὰ μέρα, ἐπειδὴ μοῦ φάνηκε περίεργη αὐτὴ ἡ ἱστορία, βγῆκα στὴν πόρτα τοῦ σπατιοῦ μου καὶ μὲ μεγάλο μου τρόμο εἶδα ὅτι μέσα ἀπὸ τὸ φλιτζάνι τοῦ μικροῦ ἔπινε ἥσυχα γάλα ἕνα φεῖδι «κόμπρα». Τὸ μικρὸ δὲν φαινόταν νὰ ἐνοχλῆται καθόλου ἀπὸ τὸν ἐπικίνδυνο δμοτράπεζό του, ἀλλὰ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τοῦ χτυποῦσε ἐλαφρὰ τὸ κεφάλι του μὲ τὸ κουτάλι καὶ τοῦ ἔλεγε γελῶντας: —«Μπόμπερ! Μπόμπερ!» (Κακομαθημένο! Κακομαθημένο!). Τὸ φεῖδι ὅμως δὲν ἀργίευε καθόλου ἀπὸ τὰ ἀστεῖα τοῦ μικροῦ καὶ ἐξακολούθησε νὰ πίνη ἥσυχα τὸ γάλα, ὅταν δὲ ἐχόρτασε ἐχώθηκε σ' ἕνα θάμνο, ἐκεῖ κοντά.

»Ἐγώ, καθ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, στεκόμουν σὰν ὑπνωτισμένη καὶ δὲν τολμοῦσα νὰ κινηθῶ, γιατὶ κάθε κίνησίς μου, ἔστω καὶ ἡ παραμικρότερη, μποροῦσε νὰ κάνη τὸ φεῖδι νὰ δαγκάση τὸν μικρό. Μόνον ὅταν ἐξαφανίστηκε τὸ ἑρπετὸ φώναξα μερικοὺς ὑπηρέτες μου, οἱ ὁποῖοι ἔψαξαν στοὺς θάμνους κ' ἐσκότωσαν τὸ φεῖδι.

»Ὅταν τὸ παιδὶ τὸ ἔμαθε αὐτό, ἄρχισε νὰ κλαίη ἀπαρηγόρητα καὶ μᾶς εἶπε ὅτι τὸ φεῖδι πήγαινε ἐπὶ ἑβδομάδες κάθε πρωῒ στὸ παράθυρό του καὶ ἔπινε τὸ γάλα του μαζύ του σὰν καλοὶ φίλοι.»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΟΙΪΑΝ ΤΟΥ 1913

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ἡ ὁρμητικότης τῶν στρατιωτῶν μας. Ὑπὸ βροχὴν ὀβίδων. Ἡ κατάπληξις καὶ ὁ θαυμασμὸς τοῦ μεράρχου Μοσχοπούλου. Ἡ ἀγριότης τῶν Βουλγάρων στὸ Καραμπουνάρ. Μιὰ ἀπάνθρωπη καὶ φρικιαστικὴ πρᾶξις των. Τὰ ἱστορικὰ λόγια τοῦ βασιλέως πρὸ τῆς μάχης τοῦ Κιλκὶς κλπ. κλπ.

Ἕνα ἀπὸ τὰ συντάγματά μας, ποὺ ἔδρασαν περισσότερο κατὰ τὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸ πόλεμο, ἦταν καὶ τὸ 80 πεζικό. Ἐνῶ τὸ σύνταγμα αὐτὸ κατέβαινε ἀπὸ τὰ ὑψώματα τῆς Μπάλτσας στὴν πεδιάδα τοῦ Κιλκίς, ἄρχισαν νὰ πέφτουν ἀπὸ τὶς πιὸ προχωρημένες θέσεις τῶν Βουλγάρων ἡ πρῶτες ἐχθρικὲς κανονιές.

Οἱ στρατιῶτες μας ὅμως, συνηθισμένοι πειὰ στὴ φωτιά, ὑποδέχτηκαν τὸν κανονιοβολισμὸ μὲ εἰρωνικὲς ἀναφωνήσεις:

— Ἄρχισαν ἡ χαιρετοῦρες, παιδιά!...

— Ζήτω!... Νὰ σᾶς ζήση!...

— Νὰ τὸ χαίρεστε τὸ πυροβολικό σας!...

— Φτύστε το νὰ μὴν ἀβασκαθῆ!...

Καὶ μὲ παρόμοια εὐθυμολογήματα προχωροῦσαν ὁλόενα πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ, χωρὶς νὰ χάσουν οὔτε στιγμὴ τὴν ἀταραξία τους.

Σὲ λίγο κατέφθασε μαζὺ μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του καὶ ὁ μέραρχος Μοσχόπουλος, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστὸν εἶχε διακριθεῖ προηγουμένως κατὰ τὴν πολιορκία τοῦ Μπιζανιοῦ. Μόλις τὸν εἶδαν οἱ στρατιῶτες ἐνθουσιάστηκαν ἀκόμα περισσότερο κ' ἄρχισαν νὰ κραυγάζουν:

— Νὰ μᾶς ζήσης, στρατηγὲ Μπιζανίτη!...

— Ζήτω ὁ σιδερένιος μέραρχος!...

Ὁ Μοσχόπουλος, βλέποντας τὶς ἐνθουσιώδεις αὐτὲς ἐκδηλώσεις τοῦ στρατοῦ, ἔμεινε κατάπληκτος καὶ γυρνῶντας πρὸς τοὺς ἐπιτελεῖς του τοὺς εἶπε:

— Ἐγὼ ἦρθα ἐδῶ γιὰ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνω, τώρα ὅμως καταλαβαίνω ὅτι τὸ ἴδιο θἄταν κ' ἂν δὲν ἐρχόμουν. Μὲ τὸ κουράγιο ποὺ χουν αὐτοὶ δὲν θὰ σταματήσουν οὔτε στὴ Σόφια!...

* * *

Μετὰ τὴ μάχη τοῦ Καραμπουνάρ, τὸ τάγμα τῶν ἐθελοντῶν, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν θρυλικὸ ταγματάρχη Γραβάνη, πῆγε νὰ διανυκτερεύση στὸ δμώνυμο Τουρκικὸ χωριό. Ἡ ὑποδοχὴ ποὺ βρῆκαν ἐκεῖ οἱ δικοί μας ἐκ μέρους τῶν Τούρκων εἶνε ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς. Ὅλα τὰ σπίτια ἦσαν ἀνοιχτὰ γιὰ τοὺς νικητάς, τοὺς ὁποίους οἱ κάτοικοι ἐπεριποιήθηκαν μὲ τὰ καλύτερα φαγητά τους.

— Ἤρθατε νὰ μᾶς σώσετε ἀπ' τοὺς τυράννους, ἔλεγαν ἐννοῶντας μ' αὐτὸ τοὺς Βουλγάρους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶχαν πάθει ἀφάνταστα δεινά. Αὐτοὶ οἱ κακοῦργοι μᾶς ἔσφαξαν τὰ παιδιά, μᾶς ἀτίμασαν τὶς γυναῖκες, μᾶς ἐλεηλάτησαν τὶς περιουσίες. Εὐλογημένη ἂς εἶνε ἡ στράτα ποὺ σᾶς ἔφερε...

Γιὰ νὰ ἐννοηθῆ δὲ πόσο μεγάλο ἦταν τὸ μῖσος τῶν Τούρκων τοῦ Καραμπουνάρ κατὰ τῶν πρώην κατόχων τοῦ χωριοῦ των, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρουμε ὅτι οἱ Βούλγαροι μιὰ μέρα μάζεψαν ὅλα τὰ Τουρκόπουλα καὶ τἄκαψαν μέσα στὸ τζαμί, χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἀφορμή!...

* * *

Τὴν παραμονὴ τῆς πολυνέκρου μάχης τοῦ Κιλκὶς ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπηύθυνε τὰ κάτωθι ἱστορικὰ λόγια πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ:

— Γνωρίζω ὅτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Κόδρου μέχρι τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κανένας Ἕλλην ἡγεμὼν καὶ στρατάρχης δὲν ἀτέθανε στὸ κρεββάτι του. Ὁ ἀγῶνας ποὺ ἀρχίζει αὔριο ἐνέχει μεγίστη σπουδαιότητα γιὰ τὸ ἔθνος μας. Μὲ ὀδύνη προβλέπω ὅτι πολλοὺς ἀπὸ σᾶς δὲν πρόκειται νὰ τοὺς ξαναδῶ στὴ ζωή. Δὲν μπορῶ νὰ σφίξω καθενός σας τὸ χέρι χωριστά, ἀλλὰ μονάχα αὐτὸ σᾶς λέγω:

— Ἀξιωματικοί, τεθῆτε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατιωτῶν σας καὶ ἐκπληρώσατε τὸ καθῆκον σας...

Καὶ γυρνῶντας ἀμέσως πρὸς τὸν παριστάμενο Διάδοχο, ἐπρόσθεσε:

— Καὶ σύ, Διάδοχε, πήγαινε νὰ μπῆς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λόχου σου!...